

PROGRAMMA

2010-2014

De WG kiest partij voor de burgers

INHOUDSOPGAVE	PAGINA
VOORWOORD	4
1. KLANT EN BESTUUR	5
1.1. Communicatie	
1.2. Dienstverlening	
1.3. Burgerparticipatie	
1.4. Voorlichting	
1.5. Stads promotie	
2. VEILIGHEID EN HANDHAVING	8
2.1 Veiligheid en openbare orde	
2.2 Brandweer	
2.3 Handhaving	
3. WOON- EN LEEFOMGEVING	11
3.1 Wonen	
3.2 Verkeer en vervoer	
3.3 Openbare ruimten en beheer	
3.4 Natuur en milieu	
4. STAD IN ONTWIKKELING	15
4.1. Visie op stad en regio	
4.2. De ontwikkeling van Oldenzaal	
5. ECONOMIE, WERK EN INKOMEN	18
5.1. Economisch leven in Oldenzaal	
5.2. Werk en inkomen	
6. MAATSCHAPPIJ IN ONTWIKKELING	20
6.1. Samenleving	
6.2. Opvoeding en opvoedingsondersteuning	
6.3. Educatie	
6.4. Onderwijs en huisvesting	
7. HISTORIE, CULTUUR EN ONTSPANNING	23
7.1. Cultuur	
7.2. Cultuur en historie	
7.3. Cultuur en voorzieningen	
7.4. Recreatie en toerisme	
7.5. Sport	

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

8. MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE EN ZORG

27

8.1. Participatie

8.2. Integratie

8.3. Senioren

8.4. Jongeren

8.5. Gehandicapten

8.6. Vrijwilligers

8.7. Wet maatschappelijke ondersteuning

8.8. Volksgezondheid

TENSLOTTE

31

VOORWOORD

DE WG KIEST PARTIJ VOOR DE BURGERS

De WerknemersGroepering is de plaatselijke politieke partij die inmiddels al méér dan 40 jaren stevig geworteld is in de Oldenzaalse samenleving.

Grondlegger van de WG is Bernard Christenhusz. Hij was mordicus tegen onrecht en had een groot sociaal rechtvaardigheidsgevoel. Hij vond dat de toenmalige KVP onvoldoende oog had voor de Oldenzaler met een smalle beurs. Daarom richtte hij op 14 juli 1969 samen met Gerard Wullink (nu nog steeds actief), de plaatselijke politieke partij de WerknemersGroepering op. Met een geheel eigen en gedegen aanpak '**Wij komen naar de Oldenzaalse burger toe**' heeft de WG zich inmiddels een niet meer weg te denken plek verworven in de Oldenzaalse samenleving. En ook nú, vandaag de dag, kiest de WG nog steeds voor diezelfde aanpak. Wij zijn er voor u, voor alle Oldenzaalse burgers.

Een goede communicatie met u, als burger van Oldenzaal, bleef de afgelopen periode uitgangspunt voor de WG. Wij staan voor een grote betrokkenheid van de burgers bij allerlei ontwikkelingen in onze mooie stad. De in gang gezette plannen, zoals het Masterplan binnenstad, het project Oud Oldenzaal/Masterplan Binnenstad, Oldenzaal Centraal, nieuwbouw De Windroos en crematorium moeten met daadkracht opgepakt worden. Waardevolle sociale en culturele verworvenheden dienen met zorg gekoesterd te worden.

De WG wil de komende vier jaar, samen met u, actief aan de slag, waarbij de rijke historie van onze oude stad de basis vormt én kansen biedt voor zinvolle veranderingen.
De WG kiest partij voor de burgers!

De WG is er voor klein, groot, jong, oud, voor alle autochtone en allochtone bewoners en voor alle nieuwe Oldenzalers. De WG staat dicht bij de burger, toont haar sociale hart en is maatschappelijk betrokken. De WG is direct aanspreekbaar en herkenbaar. Zij luistert graag naar uw mening en ideeën en probeert die om te zetten in beleid; met visie, creativiteit en hart voor de stad. **Samen met u willen wij bouwen aan de toekomst van Oldenzaal.**

1. KLANT EN BESTUUR

De burger verwacht vaak veel van 'de gemeente'. Het is niet altijd gemakkelijk om deze verwachtingen waar te maken. Maar toch, de burger heeft recht op een goede communicatie met de gemeente, een goede dienstverlening, inspraak bij en ondersteuning van initiatieven. De WG wil daarbij op de volgende wijze de burger centraal laten staan.

1.1. Communicatie

Een goede communicatie tussen burger -de klant- en het bestuur van de stad is van essentieel belang. Begrip kan alleen ontstaan als mensen met elkaar spreken en naar elkaar luisteren.

De **WG** ziet graag dat:

- de burger in begrijpelijke taal en op klantvriendelijke wijze tegemoet getreden wordt;
- de burger belangrijke informatie in een vroeg stadium krijgt zodat men op tijd kan reageren;
- brieven van burgers binnen de afgesproken tijd worden beantwoord;
- klachten serieus genomen worden;
- inspraakprocedures sneller doorlopen worden;
- er meer openheid is naar de burgers en dat burgers, ten aanzien van de verschillende plannen, in een zo vroeg mogelijk stadium bij de planontwikkeling worden betrokken;
- er een open en transparante bestuurshouding is;
- er regelmatig contactmomenten komen tussen burger en dagelijks bestuurders.

1.2. Dienstverlening

De burgers van Oldenzaal kunnen op iedere werkdag terecht in het gemeentehuis voor directe dienstverlening. Hierbij wordt rekening gehouden met maatschappelijke ontwikkelingen als flexibele werktijden en moderne technologieën. De wens van de burger wordt regelmatig getoetst; dit element zal steeds belangrijker worden als onderdeel van onze moderne democratie. De WG vindt dat kwaliteit, dienstbaarheid en service bij een goede dienstverlening horen.

1.2.1. De burger als klant heeft recht op kwaliteit

De kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening wordt verder geoptimaliseerd.

De **WG** is daarbij van mening dat:

- een professionele benadering door medewerkers nodig blijft; dat houdt in dat medewerkers zich voortdurend (bij)scholen wat betreft kennis, vaardigheden en houding;

- digitale dienstverlening een absolute must is. Gemeentelijke informatie beperkt zich niet alleen tot de publieksbalie -van oudsher het contactpunt met de burger- maar de moderne burger kan ook thuis achter de pc zoveel mogelijk van de gemeentelijke diensten gebruikmaken. De gemeentelijke gebruiksvriendelijke website speelt hierbij een centrale rol en is voortdurend up-to-date;
- informatie, advies en ondersteuning op het gebied van wonen, werk, inkomen, zorg en welzijn centraal geregeld wordt;
- de plan- en inspraakprocedures efficiënt en snel afgewikkeld dienen te worden;
- de contacten met het bedrijfsleven goed geregeld moeten zijn;
- er zoveel mogelijk reductie plaatsvindt van administratieve lasten voor burgers en ondernemers.

1.2.2. De burger als klant heeft recht op dienstbaarheid

Onder dienstbaarheid verstaan wij het op een zo goed mogelijke wijze uitvoeren van allerlei vormen van dienstverlening naar de burger toe.

De **WG** ziet hierbij:

- de medewerker van de gemeente als een belangrijke schakel tussen bestuur en burger. De medewerker maakt een goede inschatting op welke momenten betrokken burgers uitgenodigd moeten worden bij voorstellen en in overlegsituaties;
- het college, als bestuurlijke vertegenwoordigers, in een open houding naar de burgers.

1.2.3. De burger als klant heeft recht op goede service

Een goede service naar de burger is in deze tijd een vanzelfsprekendheid. De burger vraagt om een directe communicatie, een efficiënte en snelle dienstverlening, kortom: een open gemeentehuis met ruime openingstijden.

De **WG** is er voorstander van dat:

- naast de huidige openingstijden overdag de publieksbalie minstens één avond in de week open blijft. Daarnaast zal blijvend naar de mening van de burger worden gevraagd aangaande de openingstijden;
- de hal van het gemeentehuis aantrekkelijker gemaakt wordt voor het publiek waarbij deze de rol krijgt van expositie/tentoonstellingsruimte. Een zit-/koffiehoek met koffieautomaat zal de bezoeker meer het huiskamergevoel geven wanneer deze even moet wachten op een dienst die aangeboden wordt;
- de burger in staat wordt gesteld zelfstandig informatie te zoeken met behulp van een goed toegankelijk digitaal loket (computer(s) met toebehoren).

1.3. Burgerparticipatie

Allerlei vormen van burgerinitiatieven willen wij blijven stimuleren. Daarbij moet goed naar de burger geluisterd worden door gemeenteraad, college en ambtelijke mede-

werkers. Het is van belang om burgers al in een vroeg stadium bij verschillende beleids-terreinen te betrekken en gebruik te maken van hun ideeën.

De **WG** wil de burger mee laten doen door:

- het goed organiseren van het tweewekelijkse Politiek Forum. De burger krijgt meer ruimte voor een gesprek met de raad over onderwerpen die op dat moment op de agenda staan. Burgers kunnen zelf ook onderwerpen op de agenda laten plaatsen. Meninge n worden bij de besluitvorming betrokken;
- regelmatig de wensen van wijkbewoners te inventariseren met betrekking tot de leefbaarheid in hun wijk;
- te werken met wijkwethouders die verantwoordelijk zijn voor een bepaald gedeelte van de stad, waardoor dienstverlening en burgerparticipatie verbeterd kunnen worden;
- leden vanuit de WG-fractie actief als wijkcontactpersoon te laten fungeren;
- het gemeentelijke informatie- en klachtennummer duidelijker onder de aandacht te brengen.

1.4. Voorlichting

Voorlichting is het geven van informatie door middel van verschillende vormen van communicatie. Het doel ervan is de burgers van Oldenzaal te informeren en te ondersteunen in zijn keuze of beslissing of het vormen van zijn mening. Een goede voorlichting is dan ook van groot belang. De WG hecht eraan dat de voorlichting door de gemeente, zowel vanuit de raad alsmede het college op een objectieve manier plaatsvindt. De informatie moet op een objectief informerende manier vorm gegeven worden en de taal moet helder, duidelijk en begrijpelijk zijn.

1.5. Stadspromotie

Onder stadspromotie verstaan we de strategische promotie van Oldenzaal met als doel het imago van onze stad te versterken. Beeldbepalende activiteiten moeten als voorbeeldfunctie gepromoot worden. Zo kan recreatie en toerisme en de vestiging van bedrijven worden bevorderd.

Dit **WG** wil dit bereiken door:

- stadspromotie uit te voeren vanuit een centraal coördinatiepunt;
- de samenwerking tussen verschillende partijen op het gebied van recreatie, toerisme, cultuur, sport, uitgaan, vrije tijd, evenementen, detailhandel en horeca te stimuleren;
- de Stichting Stadsmanagement hierbij een actieve rol te laten spelen;
- de medewerkers van de gemeente actief te laten deelnemen aan dit proces en de regierol in handen van de verantwoordelijke wethouder te laten. Het doel is om verschillende partijen bij elkaar te brengen.

2. VEILIGHEID EN HANDHAVING

Oldenzaal staat bekend als het 'Stedke van plezeer' en dat geeft aan dat het in onze stad prettig leven is. Maar helaas is er in onze stad soms ook sprake van onaangepast gedrag. Daarom blijft volgens de WG in Oldenzaal een effectief en daadkrachtig beleid betreffende veiligheid en handhaving van het grootste belang, waarbij preventie het uitgangspunt is. Een actieve participatie in de eigen veiligheidsregio, waarbij de nadruk steeds meer komt te liggen op de intensieve samenwerking tussen brandweer, politie, geneeskundige en gemeentelijke diensten.

2.1. Veiligheid en openbare orde

In de samenleving zijn veiligheidsvraagstukken complexer geworden vanwege criminaliteit, zinloos geweld, radicalisering en terrorisme. Veiligheid wordt steeds meer als een recht ervaren en mensen hebben hoge verwachtingen van de overheid wat betreft het waarborgen van een gevoel van veiligheid. Het zorgdragen voor een veilige omgeving is dan ook één van de kerntaken van de overheid.

De **WG** wil dat:

- veiligheid en openbare orde hoog op onze politieke agenda blijven staan;
- de leefbaarheid regelmatig wordt getoetst. Concrete aanbevelingen moeten worden meegenomen in de besluitvorming bij het verder ontwikkelen van beleid;
- preventieve acties worden ondernomen indien de veiligheid in het geding is, bijvoorbeeld door gerichte informatieve campagnes of een concreet middel te gebruiken zoals het plaatsen van camera's;
- geen medewerking moet worden verleend aan de vestiging van coffeeshops in de gemeente Oldenzaal.

2.1.1. Politie

De politie is primair verantwoordelijk voor veiligheid en openbare orde.

De **WG** ziet graag dat:

- de politie één van de partners blijft binnen de integrale veiligheidszorg en een uiterst belangrijke taak heeft bij het uitvoeren van het integrale veiligheidsplan;
- de politie in samenwerking met gemeente en burgers duidelijk en herkenbaar aangeeft waar haar prioriteiten liggen met betrekking tot de veiligheid en openbare orde;
- lokale onderwerpen hierbij het uitgangspunt blijven;
- de politie goede contacten heeft en onderhoud met burgers op wijk- en buurtniveau;
- de discussie, in welke gevallen de politie moet optreden, nooit ten koste mag gaan van de veiligheid en de bescherming van de burger, of het nu gaat om een parkeerfout of om ordebewaking in de nacht;
- er fysieke middelen (bijvoorbeeld camera's) ingezet worden indien handhaving faalt;

- in een jaarlijks overleg tussen gemeenteraad en politie, de prioriteiten voor de komende periode vastgelegd worden.

2.1.2. Overige toezichthouders

Bepaalde taken van veiligheid en openbare orde worden steeds vaker overgedragen aan andere toezichthouders zoals gemeentelijke handhavers en particuliere veiligheidsdiensten. In veel gevallen wordt samengewerkt met de politie.

De **WG** wil daarbij dat:

- de afdeling stadstoezicht nauw blijft samenwerken met politie en particuliere veiligheidsdiensten;
- onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheid van het uitschrijven van boetes bij kleine overtredingen, waarbij de opbrengsten in de gemeentelijke kas vloeien (bestuurlijke boetes). De opbrengsten kunnen ten goede komen aan preventie en het oplossen van problemen op het gebied van veiligheid en openbare orde.

2.1.3. HALT en preventie

Als jongeren bij een overtreding direct worden gestraft dan zal hiervan een preventieve werking uitgaan. Nog beter is het als door preventieve maatregelen jeugdcriminaliteit kan worden voorkómen.

De **WG** wil dat als volgt aanpakken:

- het toepassen van een 'lik op stuk beleid'. Jongeren die in de fout gaan, worden direct aangepakt. Het is belangrijk ouder(s)/verzorger(s) en waar nodig deskundigen hierbij te betrekken;
- preventie centraal stellen. Het voorkomen van jeugdcriminaliteit wordt uitgangspunt van beleid. Dit heeft alles te maken met het creëren van een leefomgeving waarin jongeren zich prettig voelen;
- Bureau HALT actief betrekken bij het uitvoeren van activiteiten die gericht zijn op het voorkomen van jeugdcriminaliteit. Belangrijk hierbij is dat de jongere begrijpt waarom hij deze straf heeft gekregen en hij zijn verkeerde gedrag niet zal herhalen;
- via HALT-projecten meer preventielessen geven op scholen;
- informatie, kennis en ervaring die via HALT-projecten zijn opgedaan, worden structureel toegepast door scholen, verenigingen en andere maatschappelijke organisaties waarbij jongeren aangesloten zijn.

2.2. Brandweer

De brandweer moet optimaal toegerust zijn, zodat bij brand of calamiteit de veiligheid van de burger zoveel mogelijk gegarandeerd is.

De **WG** pleit daarom voor:

- het verder ontwikkelen van de brandweer tot een goede organisatie op regionaal niveau wat betreft de brandveiligheid, de hulpverlening, de rampenbestrijding en de aanschaf van materiële voorzieningen;
- het aanwezig blijven van de brandweer als basiszorg in Oldenzaal;
- het implementeren van regionaal afgestemde rampenplannen en draaiboeken zodat uitwisseling en ondersteuning probleemloos kunnen verlopen;
- blijvende aandacht voor de vrijwilligers bij de brandweer, waarbij een goede begeleiding en aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden gegarandeerd zijn;
- blijvende aandacht voor interne opvang van brandweerlieden bij de verwerking van traumatische ervaringen als gevolg van hun werk;
- voorlichting aan individuele burgers, scholen, bedrijven en overige maatschappelijke organisaties in het kader van brandpreventie.

2.3. Handhaving

Wat we met elkaar als samenleving hebben afgesproken moet worden nageleefd. Hierbij is handhaving door de overheid van groot belang.

De **WG** vindt belangrijk dat:

- beleid, vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en in overige verordeningen, strak wordt nageleefd;
- handhaven van de openbare orde op professionele wijze wordt uitgevoerd;
- klachten voor alle betrokkenen volgens duidelijke protocollen worden afgehandeld;
- vergunningen helder en begrijpelijk zijn beschreven;
- vergunningen, zoals milieu-, bouw-, gebruikersvergunningen binnen een totaalpakket en integraal worden aangeboden;
- procedures rond vergunningen door middel van goede communicatie (zowel schriftelijk als mondeling) met de burger worden uitgevoerd;
- vergunningen en ontheffingen binnen de wettelijke termijnen worden afgewerkt;
- er strak handhavend wordt opgetreden op leeftijd, alcoholgebruik en horeca-bezoek.

3. WOON- EN LEEFOMGEVING

Als burger heb je niet altijd invloed op je directe woon- en leefomgeving. Een drukke verkeersweg, luidruchtige burens of het verdwijnen van een speeltuintje in de buurt kunnen het woonplezier bederven. De WG streeft ernaar om in Oldenzaal een goede samenhang tussen welzijn en wonen, verkeer en vervoer, openbare ruimten en beheer tot stand te brengen en te behouden. Dit in samenspraak met belangrijke partners op dit gebied, zoals WBO Wonen.

3.1. Wonen

Iedereen wil graag plezierig wonen. Om dit te bereiken zijn er duidelijke uitgangspunten vastgesteld voor een eerlijke verdeling van woonvormen voor verschillende doelgroepen in onze stad.

De **WG** is voorstander van:

- algemeen bouwen om doorstroming te stimuleren;
- sociaal evenwichtige opbouw van de wijken met daarbij behorende voorzieningen;
- een gevarieerde en veilige woonomgeving afgestemd op de samenstelling van de bevolking;
- specifieke aandacht voor de combinatie van wonen met zorg- en welzijnsdiensten voor mensen uit bijzondere doelgroepen;
- extra aandacht voor woningen in de lagere huursector ten behoeve van starters en senioren;
- een gevarieerd woningaanbod; beleid dat gericht is op de verbetering van het oudere woningbestand;
- levensloopbestendig wonen met daarbij voorzieningen voor jong en oud;
- een maximum van drie bouwlagen tenzij de omgeving specifieke ruimtelijke mogelijkheden biedt voor hoogbouw.

De **WG** vindt bij de verschillende doelgroepen het volgende belangrijk:

3.1.1. Jongeren en starters

- het aanbieden van passende huurwoningen voor jongeren en studenten;
- het bieden van sociale woningbouw voor mensen met een smalle beurs;
- het bouwen van goedkopere woningen voor starters;
- het ondersteunen van starters in hun eerste stap naar een koopwoning door middel van ondersteunende financieringsmogelijkheden.

3.1.2. Senioren

- het bouwen van meer levensloopbestendig en meer (kleinschalige) woonzorgcomplexen (zelfstandig wonen en zorg op maat);

- het bieden van een goed voorzieningenniveau voor ouderen in elke wijk; vooral aandacht voor winkels, een pinautomaat en openbaar vervoer op loopafstand;
- het voorkomen van sociaal isolement door te zorgen voor een goede sociale infrastructuur; denk hierbij aan het creëren van ontmoetingsplaatsen en recreatiemogelijkheden en de zogenaamde buurtontmoetingsplekken voor senioren.

3.1.3. Allochtone ouderen

- aandacht hebben voor de allochtone ouderen, met name van de eerste generatie. In overleg met WBO Wonen zoeken naar mogelijkheden waarbij ouderen en jongeren onder bepaalde voorwaarden kunnen samenwonen;
- het stimuleren van het bij elkaar wonen van allochtone ouderen in een woonzorgvoorziening.

3.1.4. Bijzondere doelgroepen

- aandacht houden voor voldoende woningen met betrekking tot bijzondere doelgroepen. Onder bijzondere doelgroepen verstaan we één-oudergezinnen, alleenstaanden, mensen met een beperking of mensen die kiezen voor andere woonvormen. Voor deze doelgroepen moeten voldoende, gevarieerde en/of aangepaste woningen beschikbaar zijn.

3.2. Verkeer en vervoer

De compacte stad met haar fijnmazige infrastructuur vraagt extra oplettendheid van alle verkeersdeelnemers, van voetganger tot vrachtwagenchauffeur, van scootmobielers tot mountainbiker.

De **WG** wil hierbij:

- de verkeersveiligheid centraal stellen;
- de bewustwording van verkeersgebruikers boven het nemen van verkeersremmende maatregelen stellen. Als dat geen effect heeft, kunnen er fysieke maatregelen worden genomen;
- speciale aandacht voor de zogenaamde kwetsbare plekken zoals oversteekplaatsen bij scholen, speeltuinen en wooncentra voor ouderen;
- de jeugd meer confronteren met haar eigen verkeersgedrag. Hiertoe moet in overleg met de verkeerscoördinatoren van de scholen voor voortgezet onderwijs, de verkeersouders in het basisonderwijs en de afdeling VVN Oldenzaal een plan van aanpak worden opgesteld;
- aandacht voor onveilige verkeerssituaties rond scholen, die ontstaan bij het brengen en halen van kinderen;
- een doeltreffend verkeerscirculatieplan opstellen;
- zorgen voor voldoende parkeergelegenheid in de gemeente waarbij het uitgangspunt blijft 'minder blik op straat';
- realisatie van een parkeergarage op het terrein Molkenboer;

- strategische parkeermogelijkheden op verschillende plaatsen in de stad;
- onderzoeken of het stadserf op bepaalde tijden als voetgangerszone kan worden benoemd en zorgen voor voldoende fietsenstallingen bij de ingangen van het stadserf en het station;
- goede bereikbaarheid van winkelcentra in de wijken;
- samen met de Regio Twente ervoor waken dat het openbaar vervoer niet wordt aangetast maar wordt verbeterd;
- ten aanzien van het spoor nadrukkelijke aandacht voor de toenemende geluids- overlast, trillingen en gevaarlijke stoffen. In het bijzonder wil de WG zich inspanssen voor het tegengaan van te intensief gebruik van het goederenvervoer. Het terugdringen van de wachtporen en de veiligheid voor de stationsomgeving dient een hoge prioriteit te krijgen. Getracht moet worden om de wachtporen buiten het centrum van Oldenzaal te situeren.

3.3. Openbare ruimten en beheer

Alle openbare ruimten moeten toegankelijk zijn, ook voor mensen met een verminderde mobiliteit. Openbare gebouwen, bestrating en verlichting dienen te voldoen aan de eisen van deze tijd en aan de eisen van het Handboek Toegankelijkheid.

De **WG** wil aandacht voor:

- vermeerdering van zitbanken zowel in het stadscentrum als in de wijken;
- een openbaar toilet in de binnenstad;
- het opnieuw inplanten van bomen en struiken (herplantplicht) uitbreiden naar de binnenstad en de wijken;
- een schone en sociaal veilige stad;
- de begaanbaarheid in de stad garanderen door oneffenheden bijtijds op te sporen en te onderhouden;
- het inrichten van speelterreintjes bij nieuwbouwprojecten in de stad, in overleg met de buurt en uitgaande van de leeftijdsopbouw van de buurt;
- het in stand houden van een goed onderhoud van de waterlopen;
- zorgvuldige uitgifte van openbaar groen;
- het nemen van preventieve maatregelen bij onkruidbestrijding op verhardingen;
- adequaat inspelen op gladheid. Bijzondere aandacht hierbij voor de omgeving met voorzieningen waar veel ouderen wonen;
- strakke handhaving van het hondenbeleid.

3.4. Natuur en milieu

Oldenzaal is een relatief dichtbebouwde stad met een beperkt buitengebied. Dat betekent dat we heel zuinig moeten zijn op het groen dat we hebben.

De **WG** heeft daarbij het volgende voor ogen:

- het gebied ten westen van Het Hulsbeek blijft groen;
- de wijken De Thij, Graven Es en De Essen blijven met elkaar verbonden door de zogenaamde 'groene longen'. Deze vinden aansluiting bij het buitengebied en op die wijze wordt de natuur in de wijk opgenomen;
- het park in Zuid-Berghuizen vormt het groene hart van de wijk. Samen met de wijkbewoners, de stichting Stadspark en WBO Wonen wordt zorgvuldig gekeken naar de mogelijkheden die dit park te bieden heeft;
- in de binnenstad komt meer aandacht voor het groen onder andere door middel van actief werken aan de invulling van de stadstuinen;
- door middel van milieueducatie, bijvoorbeeld bij kinderboerderij 'De Höfte', wordt kinderen liefde en respect voor de natuur bijgebracht. Hierbij wordt de combinatie met het voortgezet onderwijs gezocht door bijvoorbeeld lessen te laten verzorgen door leerlingen van het Twents Carmel College;
- In het algemeen geldt dat de natuurlijke waterlopen in en rond Oldenzaal zoveel mogelijk in stand zullen worden gehouden en zichtbaar gemaakt wordt.

4. STAD IN ONTWIKKELING

De oude vestingstad Oldenzaal is voor een groot deel haar stadsmuren kwijtgeraakt. De gemeente kent inmiddels haar mogelijkheden en kenmerkt zich door een eigen en markante positie in de regio met de blik naar buiten. Samenwerking met steden in Twente, maar ook in Euregionaal verband, dwingt ons tot een visie over de stadsgrenzen heen. De WG is zich daarvan bewust en heeft de volgende visie op stad en regio.

4.1. Visie op stad en regio

Een ontwikkelingsvisie op de stad moet tevens uitgaan van de verbondenheid en de verwevenheid met de regio. Oldenzaal neemt een unieke positie in tussen het landelijke gebied dat Noordoost Twente en de Netwerkstad omvat. Daarnaast is er nog de uitdaging in regionaal, provinciaal en Euregionaal verband.

De **WG** ziet het zo:

- Oldenzaal heeft met de gemeenten in Noordoost Twente een historisch en langdurig samenwerkingsverband. Die samenwerking zal voortgezet en waar nodig versterkt en uitgebreid worden;
- de specifieke regiofunctie van Oldenzaal krijgt een grotere dimensie door een intensieve en structurele samenwerking met de Netwerkstad;
- de contacten met de Provincie worden geïntensiveerd;
- tevens is de samenwerking in Euregionaal verband van belang. Door middel van het leggen en onderhouden van contacten op sociaal-economisch, toeristisch-recreatief en maatschappelijk-cultureel gebied.

4.2. De ontwikkeling van Oldenzaal

Waar mensen leven, verandert de omgeving voortdurend. Een stad blijft in ontwikkeling. Zo ook de stad Oldenzaal. Een groot aantal ontwikkelingen is al gaande of dient, op het gebied van ruimtelijke ordening, in gang te worden gezet. De **WG** richt daarbij haar beleid op de volgende deelgebieden.

4.2.1. De binnenstad

De **WG** ziet in de stad graag de volgende ontwikkelingen:

- het voorzieningenniveau in Oldenzaal, ook waar dat gerelateerd is aan de regio, handhaven en waar nodig versterken;
- het vastgestelde Masterplan voor het plan Oldenzaal Centraal blijft een belangrijk uitgangspunt. Daarbij is de realisatie van een extra ontsluiting voor gemotoriseerd verkeer, fietsers en voetgangers van de wijk Zuid-Berghuizen een voorwaarde;

- de visie in het Masterplan Binnenstad moet op onderdelen zorgvuldig in beleid worden uitgewerkt. Samen invulling geven aan de plannen van de Grootte Markt, de invulling van de binnenstadstuinen, de gebiedsomgeving volgens plan Oud Oldenzaal, de stadspoorten en de wallen waarop een fietssingel c.q. wandelroute gesitueerd kan worden. Overleg met betrokken partijen op een bepaald gebiedsonderdeel heeft de hoogste prioriteit. Het uitgangspunt blijft de bestaande historische architectuur, voor zover nog aanwezig in de binnenstad.

4.2.2. De wijken

De **WG** wil hierbij:

- dat er vanuit sociaal en fysiek oogpunt naar de structuur van iedere wijk wordt gekeken. Uitgaande van de oude structuur wordt nagegaan hoe de wijkbewoners zich nu en in de toekomst het beste thuis voelen in hun wijk; wijkvisies dienen hierbij als voorbeeld;
- dat op basis van de wijkvisie De Thij in samenwerking met WBO Wonen en de ondernemers voortvarend wordt gewerkt aan een totale renovatie/nieuwbouw van Winkelcentrum De Thij;
- tevens aandacht voor buurtactiviteiten die samenhangendheid en noaberschap in de wijk vergroten;
- levendigheid in alle wijken behouden door levensbestendig bouwen (van 0 tot 100 jaar).

4.2.3. Het industriegebied

De **WG** zet zich in voor:

- revitalisering van de bestaande industrieterreinen;
- voortzetting van het beleid dat er op gericht is om milieuhinderlijke bedrijven in of in de nabijheid van de woonomgeving te verplaatsen naar het industrieterrein;
- een voortvarende aanpak bij de aanleg van industrieterreinen met als uitgangspunt het scheppen van de juiste voorwaarden.

4.2.4. Het buitengebied

De **WG** is voorstander van:

- extra aandacht voor het bebouwen van de westkant van de Enschedesestraat;
- een zorgvuldige invulling van het buitengebied ten oosten van Oldenzaal op basis van de stuwwalvisie;
- een zorgvuldige invulling van het gebied tussen de Eektestraat en de Hazewinkelweg (gebied Bartelink);
- voortvarendheid bij het realiseren van de bouw van het crematorium bij de begraafplaats aan de Schipleidelaan.

4.2.5. Het Hulsbeek

Het Hulsbeek trekt al jarenlang veel recreanten en toeristen. Dit recreatiegebied kan nog meer ontwikkeld en versterkt worden.

De **WG** denkt daar zo over:

- in het Hulsbeek wordt de mogelijkheid onderzocht of een recreatief/educatief kleinschalig park ontwikkeld kan worden met speciale aandacht voor kinderactiviteiten;
- er worden meer activiteiten ontplooid op het gebied van recreatie en toerisme en op sportief gebied;
- een camping die voldoet aan alle eisen van deze tijd wordt ingepast in het groen.

4.2.6. Gebiedsontwikkeling Luchthaven Twente

De **WG** was in 2005 voorstander van het toekennen van een zeer beperkt commercieel karakter aan het vliegveld Twente onder strenge voorwaarden. Uitgangspunt hierbij was dat de vliegactiviteit (aantal vliegbewegingen, geluidsoverlast, milieuoverlast) niet ten koste mochten gaan van het leefgenot van de Oldenzaalse burgers in het algemeen en van de burgers in Zuid-Berghuizen in het bijzonder. Dit standpunt blijft onverkort van kracht.

De **WG** stelt dat:

- er nog steeds wordt uitgegaan van de uitgangspunten en de randvoorwaarden die de Oldenzaalse gemeenteraad in 2005 heeft geformuleerd;
- er aandacht moet komen voor een samenwerkingsvorm met Flughafen Munster-Osnabruck (FMO);
- er een overlegorgaan komt waarbij onder andere plaats is voor burgers, direct betrokkenen, gemeenten, Provincie en andere verantwoordelijken voor het vliegveld;
- Oldenzaal geen enkele financiële bijdrage zal leveren aan het vliegveld zoals dit in een raadsbesluit van 2005 is vastgelegd;
- er goede alternatieven zijn voor een gebiedsontwikkeling waarbij woongenot, leefplezier en werkgelegenheid voldoende aandacht kunnen krijgen;
- er voor het noordelijke deel van het vliegveld een landschapsvisie ontwikkeld gaat worden;
- er een groene buffer moet blijven tussen Enschede en Oldenzaal.

5. ECONOMIE, WERK EN INKOMEN

De economische crisis heeft de wereld, sinds het uitbreken ervan, stevig in zijn greep. Iedere burger krijgt er direct of indirect mee te maken. Op dit moment is er op lokaal, regionaal, nationaal en mondiaal niveau geen concreet zicht op de economische ontwikkelingen. Ook kunnen wij niet voorspellen hoe lang de crisis gaat duren. De gevolgen van de crisis raken ook Oldenzaal; hierbij kan gedacht worden aan de situatie op de arbeidsmarkt en de ontwikkelingen op de woningmarkt.

5.1. Economisch leven in Oldenzaal

De Detailhandelnota is bepalend voor het te voeren beleid. Er moet evenwicht zijn tussen de detailhandel in de binnenstad en de detailhandel op het industrieterrein. Ze dienen elkaar niet te verstoren maar aan te vullen. Oldenzaal zal zich er nog meer op moeten richten om bezoekers (consumenten) aan zich te binden.

De **WG** wil daarbij:

- geen verruiming van detailhandel op het industrieterrein toestaan. Dit om een gezonde binnenstedelijke handel te behouden;
- behoud en verbetering van het winkelbestand in de wijken;
- naast het aantrekken van nieuwe bedrijven, dat een continue proces moet zijn, zich blijven inzetten voor ontwikkelingen van bestaande bedrijven, vooral in het midden- en kleinbedrijf;
- het winkelbestand in de binnenstad op niveau houden door middel van voldoende diversiteit;
- een totaalplan ontwikkelen om het oude stratenpatroon in ere te herstellen waarbij De Vijfhoek als ontwikkelgebied betrokken wordt.

5.2. Werk en inkomen

Voor de meeste mensen is het zelfstandig verwerven van werk en inkomen en een keuze kunnen maken uit aanbieders van zorg een vanzelfsprekendheid. Er zijn echter ook mensen die hierbij hulp, advies en ondersteuning nodig hebben. Uitgaande van de bestaande wetgeving heeft de gemeente een eigen beleid ontwikkeld ten aanzien van werk, inkomen en zorg. De **WG** wil hier op de volgende wijze in blijven participeren.

5.2.1. Werk en inkomen

Om een cliënt zo goed mogelijk te begeleiden bij het vinden en continueren van werk is het van belang dat alle betrokken instanties goed met elkaar overleggen.

De **WG** is voorstander van:

- het principe dat werk altijd boven het ontvangen van een uitkering gaat ondanks dat het ontvangen van een uitkering in het kader van de Wet werk en bijstand een recht is, indien iemand hierop aangewezen is;

- het principe dat tegenover dit recht op een uitkering staan plichten zoals het volgen van een reïntegratietraject, het deelnemen aan maatschappelijke participatietrajecten en het verrichten van maatschappelijk nuttige werkzaamheden;
- het terugdringen van langdurige werkloosheid; een bijstandsuitkering is en blijft immers bedoeld als tijdelijk vangnet;
- het voorzetten van het actieve beleid dat gericht is op het voorkomen of terugdringen van de jeugdwerkloosheid;
- het verder ontwikkelen van het WSW-beleid zodat er maatwerk geboden kan worden, passend bij het individu;
- één aanspreekpunt bij de gemeente voor werkgevers; werkgeversbenadering vanuit de centrale regierol van de gemeente;
- het intensiveren van de samenwerking tussen bestaande netwerken zoals Industriële Kring Twente (IKT), het Midden en Klein Bedrijf (MKB) en de horeca opdat meer Oldenzaalers een baan vinden binnen het Oldenzaalse bedrijfsleven;
- nauwere samenwerking tussen het Oldenzaalse bedrijfsleven en het onderwijs met als doel opleiding en werken met elkaar te matchen.

5.2.2. Uitkering en voorzieningen

Speciale voorzieningen voor bepaalde doelgroepen in de Oldenzaalse samenleving blijven nodig.

De **WG** vindt dat aandacht moet blijven voor:

- het waar nodig financieel ondersteunen van de minima zodat hun maatschappelijke positie verbetert;
- de bestrijding van armoede;
- het intensiveren van schuldhulpverlening;
- het gebruik kunnen blijven maken van diverse inkomens- en ondersteunende voorzieningen door ouderen. Huisbezoeken en voorlichting dienen hierbij centraal te staan;
- een stevige inzet op de fraudepreventie en de fraudeaanpak en de resultaten hiervan zichtbaar te maken.

6. MAATSCHAPPIJ IN ONTWIKKELING

De overheid ziet het als een maatschappelijke plicht en taak om kinderen vanaf hun vroege jeugd kinderopvang en scholing te bieden en dit, waar nodig, individueel en/of in groepsverband extra te ondersteunen. De WG wil in de Oldenzaalse samenleving opvoeding en onderwijs op krachtige wijze blijven stimuleren.

6.1. Samenleving

Onze samenleving kenmerkt zich door veel keuzemogelijkheden op allerlei gebieden, voortdurende technologische veranderingen en verschillende inzichten over opvoeding en educatie. Sommige mensen, ook in Oldenzaal, kunnen dit niet meer allemaal volgen en komen in de problemen.

De **WG** vindt daarom dat:

- de gemeente in een samenhangend beleid, opvoeding en educatie een belangrijke plaats dient te geven in de Oldenzaalse samenleving zodat er voor iedere burger kansen zijn om op te groeien tot een evenwichtige en zelfstandige persoonlijkheid;
- 'preventie' en 'actief stimuleren' sleutelwoorden zijn bij het oplossen van opvoedings- en onderwijsproblemen in de samenleving.

6.2. Opvoeding en opvoedingsondersteuning

Opvoeding is primair een taak voor het gezin of een andere samenlevingsvorm. Het doel daarbij is het kind te begeleiden naar volwassenheid. Maar opvoeden is niet altijd even gemakkelijk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente het mogelijk maakt om ondersteuning te geven bij de opvoeding.

De **WG** vindt:

- dat de overheid een verantwoordelijkheid draagt voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang;
- het van groot belang om ouder(s)/verzorger(s) die hulpvragen hebben bij het opvoeden van hun kinderen te faciliteren in hun opvoedingstaak;
- dat de regiefunctie van de gemeente op het gebied van de hulp voor kinderen en hun opvoeder(s) een steeds belangrijker taak wordt;
- dat er voldoende aandacht moet zijn voor probleemgezinnen;
- de inrichting van het Centrum voor Jeugd en Gezin van groot belang. Alle betrokken netwerken en ketenpartners dienen hierbij met elkaar een samenwerkingsverband te vormen.

6.2.1. Jeugd en alcohol

De WG maakt zich zorgen over het overmatig alcoholgebruik onder de jeugd en wil de vicieuze cirkel van het huidige uitgaanspatroon doorbreken. Sommige maatschappelijke verschijnselen zijn zo ingeburgerd dat ze min of meer als een vanzelfsprekend en voldoende feit worden geaccepteerd, ook al heeft bijna iedereen langzamerhand het gevoel dat er iets grondig mis is. Een voorbeeld hiervan is het uitgaanspatroon en het alcoholgebruik van jongeren.

De WG staat voor:

- de huidige preventieve maatregelen op het gebied van voorlichting, preventie en bewustwording te intensiveren;
- het handhaven en eventueel aanscherpen van de regelgeving bijvoorbeeld door de regels voor drinkketen en -tenten aan te scherpen;
- een strengere leeftijdscontrole in de horecagelegenheden;
- concrete vervolgstappen zetten van de ingang gezette acties 'uitgaan is in met een vroeger begin' en 'indrinken is uit als je vroeger sluit', in overleg met alle betrokkenen, te weten jeugd, ouders, politie en horeca;
- een actieve inzet en samenwerking binnen de veertien Twentse gemeenten.

6.3. Educatie

Educatie is het gericht hanteren van opvoedingsmodellen binnen vormen van onderwijs.

De WG wil educatie bevorderen door het:

- waarborgen en versterken van vroegschoolse opvang met aandacht voor taalontwikkeling en sociale vaardigheden bij kinderen;
- verder terugdringen van schooluitval en het vroegtijdig schoolverlaten;
- aanmoedigen van het meer bewegen en sporten voor kinderen in het basisonderwijs;
- stimuleren van muziekonderwijs voor alle kinderen in het reguliere onderwijs;
- blijven aanbieden van cultuureducatie op de basisscholen;
- verbeteren van de zelfredzaamheid van de volwassenen door middel van vervolgonderwijs, bijvoorbeeld het alfabetiseringsonderwijs.

6.4. Onderwijs en huisvesting

Tegenwoordig is de school een levendig centrum voor onderwijs en opvoeding en staat ze midden in de samenleving. Het is een plek waar mensen elkaar ontmoeten en waarvan ook verschillende instellingen gebruik kunnen maken. Deze zogenaamde 'Brede Schoolgedachte' staat centraal in ons beleid. In het verlengde daarvan is het stimuleren van kwalitatief goed onderwijs en het terugdringen van schooluitval van groot belang.

De **WG** wil dit op de volgende manier bereiken:

- de Brede Schoolgedachte ('Breedwijjs') uitvoeren in iedere wijk, met De Thij als prioriteit, vanuit een te ontwikkelen wijkvisie en eventueel ook in het centrum van de stad;
- het ondersteunen van initiatieven tot verdere samenwerking met de beroepsopleiding (ROC van Twente);
- het benutten van de voordelen van samenwerking tussen diverse instellingen die betrokken zijn bij het onderwijs;
- samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven stimuleren;
- het aanmoedigen van een optimale schoolloopbaan voor jongeren met als doel het verwerven van een startkwalificatie die toegang geeft tot de arbeidsmarkt;
- onderzoek naar alternatieve huisvestingsmogelijkheden voor De Sluis, school voor voortgezet speciaal onderwijs;
- realisatie van nieuwbouw voor De Windroos, school voor speciaal basisonderwijs.

7. HISTORIE, CULTUUR EN ONTSPANNING

'De glimlach van Twente', 'het Stedke van plezeer', 'Boeskoolstad'. Oldenzaal koestert haar troetelnamen. En terecht, want Oldenzaal is een stad met een rijke historie en een levendig en dynamisch heden. Met dit gegeven kan Oldenzaal de toekomst met vertrouwen tegemoet zien. Op het gebied van sport, cultuur, historie, recreatie en toerisme kan de stad nog leefbaarder en gezelliger worden. Een stad om trots op te zijn. De WG wil daar op de volgende wijze aan werken.

7.1. Cultuur

Onder cultuur verstaan we in het algemeen alles wat bij het menselijk gedrag hoort en de resultaten daarvan. Waarden en normen, maar ook allerlei uitingen op het gebied van bijvoorbeeld muziek, dans, schilderen, beeldhouwen, bouwkunst, fotografie, literatuur en toneel behoren tot het begrip cultuur. Kunst- en cultuuruitingen leren mensen op een andere manier kijken, mensen worden in hun emotie aangesproken. Cultuurbeleid moet rekening houden met alle facetten die bij cultuur horen.

De **WG** is voor:

- het continueren en verder ontwikkelen van cultuurbeleid in de meest brede zin van het woord voor individuen en groepen;
- het blijven organiseren van de dag van de cultuur met een speciaal thema;
- een actieve deelname van met name jongeren aan kunstzinnige activiteiten;
- het ontwikkelen van meer expositieruimte in de binnenstad;
- het ondersteunen van nieuwe initiatieven, die een culturele en educatieve/historische bijdrage kunnen leveren aan de museale ontwikkelingen in Oldenzaal, bijvoorbeeld de realisatie van een kinderboekenmuseum.

7.2. Cultuur en historie

Oldenzaal neemt van oudsher in de regio een unieke plaats in. De historie van Oldenzaal is door talrijke voorouders beschreven en in beeld gebracht.

De **WG** staat voor:

- het behouden, ontwikkelen en uitdragen van het culturele erfgoed van de gemeente Oldenzaal door cultuur en historie te zien als een levend onderdeel van de binnenstad;
- het beter uitdragen van het culturele erfgoed door een juiste samenhang en goede samenwerking met betrokken partijen.

7.2.1. Project Oud Oldenzaal/Masterplan Binnenstad

Met het project Oud Oldenzaal willen wij de historische kern van Oldenzaal doen herleven. Dat wat waardevol is uit het Oldenzaalse verleden moet behouden blijven.

De **WG** wil dit bereiken door:

- het behouden en versterken van de cultuurhistorische waarden van Oldenzaal als belangrijk onderdeel van het project Oud Oldenzaal; de burgers blijven bij dit project betrokken;
- het project Oud Oldenzaal realiseren in samenhang met de verdere ontwikkeling van de binnenstad;
- via deelplannen (Plechelmusplein, Grootte Markt, binnenstadstuinen, cultuurstraten en wandelroutes) uitvoering geven aan het project Oud Oldenzaal;
- aandacht voor de monumenten die behoren tot het project Oud Oldenzaal;
- het oude stratenpatroon in ere herstellen waarbij gedacht wordt aan de herontwikkeling van het gebied In den Vijfhoek.

7.2.2. Monumenten

Oldenzaal kent veel Rijks- en Gemeentelijke monumenten die over onze stad verspreid zijn. De meeste monumenten bevinden zich binnen de historische kern.

De **WG** wil monumenten in stand houden door:

- blijvende aandacht voor de Rijks- en Gemeentelijke monumenten;
- speciale aandacht voor monumenten, die behoren tot het project Oud Oldenzaal (zie deelparagraaf project Oud Oldenzaal en paragraaf recreatie en toerisme).

7.3. Cultuur en voorzieningen

Veel burgers in Oldenzaal zijn actief op het gebied van kunst en cultuur.

De **WG** wil daarbij:

- zorgen voor een brede afstemming van de diverse activiteiten op cultuurgebied;
- het museale karakter van de stad meer tot uitdrukking laten komen;
- Stadstheater De Bond een prominente plaats geven als het levende culturele hart van Oldenzaal;
- prestatieafspraken maken met de muziekschool;
- de bibliotheek een modern kenniscentrum laten blijven voor de burgers.

7.4. Recreatie en toerisme

Het unieke van onze mooie stad met haar eeuwenoude stratenpatroon, kleinschalige winkelgebieden en mooie natuur rondom kan voor de recreant en de toerist nog aantrekkelijker worden gemaakt. Er liggen nog onbenutte kansen.

De **WG** wil:

- toeristische binnenstadsroutes in het kader van het project Oud Oldenzaal uitzetten met aandacht voor de kunstroute;
- Oldenzaal met een sterk beeldmerk neerzetten. Dit beeldmerk moet vanuit een breed gedragen visie tot stand komen (zie stadspromotie);

- straatmeubilair passend bij het historisch karakter van de stad;
- samenwerking met de buurgemeenten op toeristisch gebied;
- de toeristische wandelroute over bestaande delen van de voormalige trambaan Oldenzaal-Denekamp in samenwerking met Dinkelland en Losser realiseren;
- nauwere samenwerking met Twents Bureau voor Toerisme over de wijze waarop Twente beter op de kaart gezet kan worden;
- samenwerking met Bad Bentheim om gezamenlijke toeristische pakketten aan te kunnen bieden;
- fiets- en wandelroutes door het centrum van Oldenzaal realiseren;
- in overleg met de VVV toeristische arrangementen, de zogenaamde combikaarten aanbieden.

7.5. Sport

De WG is zich bewust van de waarde van de sport voor individu en samenleving. De ontwikkelingen in de sport volgen de maatschappelijke ontwikkelingen op de voet. De individualiseringstrend, het consumentisme en de veranderende bevolkingssamenstelling werken door in de sport. Het zijn niet alleen de nieuwe sportvormen die onze aandacht vragen maar ook de organisatiekaders waarbinnen de sport wordt beoefend. De WG wil sporten daarom blijven stimuleren en ondersteunen.

7.5.1. Sportvoorzieningen

Oldenzaal kent voor vele sporten kwalitatief hoogwaardige voorzieningen.

De WG wil daarbij:

- de kwalitatief hoogwaardige voorzieningen als voorwaarde voor het ontwikkelen van een (in veel opzichten) gezonde samenleving in stand houden;
- op het gebied van sport een open communicatie tussen gemeente en verenigingen over wensen en mogelijkheden.

7.5.2. Breedtesport

Dat 'sport verboedert', is algemeen bekend. Sport is belangrijk voor de samenleving. Sport is in het algemeen gezond voor lichaam en geest. Sport biedt veel mogelijkheden om de integratie te bevorderen tussen verschillende groepen in onze samenleving; dus niet allochtoon versus autochtoon of jongeren tegen ouderen maar juist allochtoon SAMEN met autochtoon en jongeren SAMEN met ouderen. De overdracht van waarden en normen kan via sport veel aandacht krijgen. Sociale verbanden zijn enorm belangrijk binnen de samenleving. Via sport krijgt men aandacht, begrip en respect voor elkaar.

De WG is voorstander van:

- het bevorderen van sportief bewegen als waardevolle bezigheid voor alle doelgroepen in de samenleving met daarbij extra aandacht voor mensen met een handicap;

- een breed aanbod op sportief gebied dat afgestemd is op alle doelgroepen;
- het aanbieden van bewegingsactiviteiten voor ouderen in de directe omgeving;
- het beschikbaar blijven stellen en het onderhouden van sportaccommodaties;
- het ontwikkelen van projecten op het gebied van buurt, onderwijs, sport (BOS) met als doel sociale contacten te leggen en te bevorderen;
- breedtesport als basis voor de topsport;
- topsport als stimulator voor de breedtesport.

8. MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE EN ZORG

Oldenzaal telt bijna 32.000 inwoners. Klein, groot, jong, oud, autochtoon of allochtoon; er zijn verschillen en er zijn overeenkomsten, maar iedereen is even belangrijk en iedereen hoort erbij. De WG wil graag dat elke Oldenzaler zich hier thuis voelt en op zijn of haar manier kan deelnemen aan de Oldenzaalse samenleving. Bepaalde doelgroepen als migranten, senioren, jongeren en gehandicapten krijgen hierbij speciale ondersteuning. Daarnaast is er veel extra aandacht voor vrijwilligers die onmisbaar zijn in onze samenleving.

8.1. Participatie

Het is van belang dat alle burgers de kans krijgen een persoonlijke bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van Oldenzaal. Het beheersen van de Nederlandse taal is de basis voor participatie en integratie.

De **WG** zet zich in door:

- alle Oldenzalers de gelegenheid te bieden om op eigen wijze deel te nemen aan de samenleving. Individuen en/of groepen in achterstandsituaties krijgen hierbij speciale aandacht;
- inwoners informatie te geven over alle facetten die met onze stad te maken hebben en hen uitnodigen tot actieve deelname aan het leefbaar houden van de stad;
- het bieden van een goede opvang bij crisissituaties en de opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld te regelen;
- preventieve activiteiten te ontwikkelen ter voorkoming van dak- of thuisloosheid;
- samen met de centrumgemeente Enschede goede maatschappelijke opvang te regelen indien preventie geen resultaat heeft opgeleverd.

8.2. Integratie

Iedereen brengt zijn eigen cultuur mee. Of je nu uit Groningen komt, uit Hengelo, Ankara of Cagliari. In haar rijke historie heeft Oldenzaal heel wat cultuurinvloeden van buitenaf ondergaan en ondanks eerst 'de kat oet de boom kiek'n', heeft de Oldenzaler uiteindelijk altijd de nieuwkomer in zijn hart gesloten. Een actieve inzet van de nieuwkomer binnen de Oldenzaalse gemeenschap kan stimulerend werken.

De **WG** wil integratie bereiken door:

- nieuwe Oldenzalers informatie te geven over allerlei onderwerpen die met de stad te maken hebben zodat zij een goede start kunnen maken;
- via een integrale aanpak een inburgeringstraject aan te bieden aan iedere nieuwkomer, waarbij beheersing van de Nederlandse taal voorop staat.

8.3. Senioren

Senioren kunnen tegenwoordig nog tot op hoge leeftijd zelfstandig leven. Toch zijn er senioren die extra steun van de overheid nodig hebben. Ter voorkoming van een sociaal isolement is het beter dat een wijk een diverse bevolkingssamenstelling heeft.

De **WG** wil voor wat betreft het seniorenbeleid het volgende:

- verouderde seniorwoningen aanpassen aan de huidige tijd;
- inzicht verwerven in de levensloopbestendige bouw van het particuliere woningbezit;
- aandacht voor de allochtone oudere vanwege het taalprobleem;
- speciale aandacht voor ouderen met een laag inkomen;
- goede voorzieningen voor ouderen regelen zodat zij actief kunnen blijven deelnemen aan het maatschappelijk leven.

8.4. Jongeren

In hoofdstuk 6 is het belang van opvoeding en onderwijs aangegeven. Door nu extra te investeren in jongeren, wordt de basis gelegd voor een leefbare samenleving van morgen.

De **WG** wil investeren in jongeren door:

- voortzetting van het lokale jeugdbeleid, in samenwerking met ouders en jongeren;
- de ingang gezette acties, vervroegde uitgaansmogelijkheden en vervroegd uitgaansgedrag, positief voort te zetten in overleg met alle betrokkenen, te weten jeugd, ouders, politie en horeca;
- concrete vervolgstappen zetten van de ingang gezette acties 'uitgaan is in met een vroeger begin' en 'indrinken is uit als je vroeger sluit', in overleg met alle betrokkenen, te weten jeugd, ouders, politie en horeca;
- preventieprogramma's op te zetten voor de jeugd, met name gericht op het voorkomen van alcohol-, drugs- en gokverslaving samen met de opvoeders, de school, de horeca en de sportverenigingen;
- het verstevigen van vangnetten waarbij probleemjongeren goed opgevangen en begeleid worden;
- ze actief te benaderen en ze kennis te laten maken met de 'politiek in al haar facetten' onder de noemer 'de politiek naar de jeugd'.

8.5. Gehandicapten

Gehandicapten moeten ondanks hun handicap zoveel mogelijk kunnen deelnemen aan de Oldenzaalse samenleving.

De **WG** wil de deelname van gehandicapten aan de Oldenzaalse samenleving bevorderen door:

- het zelfstandig kunnen blijven functioneren van mensen met een handicap;
- straten en trottoirs geschikt en veilig te maken voor mensen met rollators, rolstoelen en/of andere hulpmiddelen;

- voor voldoende invalidenparkeerplaatsen te zorgen;
- mensen met een handicap sportactiviteiten aan te bieden in samenspraak met de naburige gemeenten in Twente en de sportorganisaties voor mensen met beperkingen;
- te zorgen voor voldoende aangepaste woonruimte en faciliteiten voor mensen met een handicap.

8.6. Vrijwilligers

Oldenzaal kent duizenden vrijwilligers die vaak met hart en ziel bij een vereniging, een instelling of in individueel verband een bijdrage leveren aan de leefbaarheid van de stad. Vrijwilligerswerk dient met kracht ondersteund te worden. Vrijwilligers mogen niet ingezet worden ter vervanging van de professionele zorg.

De **WG** wil:

- vrijwilligers blijven stimuleren en waar nodig ondersteunen;
- blijven investeren in de vrijwilligerscentrale die de vele vrijwilligersorganisaties ondersteunt en adviseert;
- het huidige vrijwilligersbeleid verder ontwikkelen;
- goede afspraken met organisaties over verschillende onderwerpen aangaande vrijwilligers;
- actieve ondersteuning geven aan de invoering van de maatschappelijke stage voor scholieren, zodat deze groep al in een vroeg stadium kennis kan maken met vrijwilligerswerk.

8.7. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Het is een grote uitdaging voor de gemeente om samenhang in beleid te brengen op de verschillende beleidsterreinen Wet werk en bijstand (Wwb), Wet inburgering, Wet sociale werkvoorziening, Wet educatie beroepsonderwijs en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Met de komst van het participatiebudget heeft de gemeente meer mogelijkheden om maatwerk te leveren aan de burger in de ondersteuning bij het meedoen in de samenleving. De **WG** is van mening dat deze mogelijkheden optimaal benut moeten worden.

8.7.1. Huishoudelijke hulp

De **WG** is voorstander van:

- het standpunt dat vrijwilligers in de zorg geen vervangers van professionele hulp mogen worden; extra aandacht voor de mantelzorgers;
- keuzevrijheid wat betreft een Persoonsgebonden budget (PGB) of zorg in natura;
- één centraal loket voor wonen, zorg en welzijn. Er wordt bij het loket onafhankelijke, objectieve en begrijpelijke informatie gegeven over alle voorzieningen en regels betreffende wonen, zorg en welzijn. Hierbij vindt ook ondersteuning plaats door ouderenadviseurs en intermediairs;

- het opzetten van een informatiecampagne door de gemeente met speciale aandacht voor de verschillende doelgroepen;
- een casemanager als verantwoordelijke vraagbaak voor de cliënt.

8.7.2. Welzijn

De **WG** wil:

- een actieve uitvoering van de prestatievelden van de Wmo;
- de sociale samenhang en de leefbaarheid binnen de wijken en in de binnenstad actief bevorderen. De sociale cohesie begint aan de basis, de gemeente schept voorwaarden en stimuleert; noaberschap blijft hoog in het vaandel staan;
- aantrekkelijke plekken creëren waar burgers elkaar kunnen ontmoeten;
- een actieve rol van het wijkcentrum waar verschillende zorg- en welzijnsfuncties kunnen worden gecombineerd;
- een goede samenwerking met andere beleidsvelden. Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid raakt ook de andere sectoren zoals wonen, ruimtelijke ordening, integratie, veiligheid en economie.

8.8. Volksgezondheid

Gezondheid is het lichamelijk en geestelijk welbevinden van de mens. Het gemeentelijk gezondheidsbeleid richt zich op het bevorderen van het welzijn van de burger. De **WG** vindt het belangrijk dat er een goede samenwerking is tussen de verschillende disciplines binnen de gezondheidszorg.

De **WG** wil dit bereiken door:

- bewustwordingsprogramma's voor met name jongeren wat betreft het gebruik van alcohol- en genotmiddelen;
- het basistakenpakket voor de jeugdgezondheidszorg in stand te houden zodat bijtijds door schoolarts en leerkracht problemen worden gesignaleerd;
- sturen op voldoende fysieke voorzieningen (eerste- en tweedelijnszorg, toegankelijke AED's op verschillende plaatsen in de stad, bereikbare huisartsenposten);
- medewerking te verlenen aan nieuwe initiatieven (bijvoorbeeld zorgplein) die passen binnen de kaders die reeds zijn uitgezet;
- samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven ter bevordering van de volksgezondheid en ter voorkoming van gezondheidsschade;
- het aanbieden van voldoende bewegings- en ontspanningsmogelijkheden;
- preventieve acties op het gebied van ongezonde leefstijlen aanreiken, aandacht voor alcohol, drugs, roken, foutieve eetpatronen en een ongezond leefklimaat;
- geen medewerking te verlenen aan de vestiging van coffeeshops in de gemeente Oldenzaal;
- aandacht voor de gezondheidszorg binnen het Centrum voor Jeugd en Gezin.

TENSLLOTTE

In het voorgaande hebben wij onze verkiezingskaart ontvouwd met daarop uitgetekend onze visie, ons beleid en onze plannen voor de periode 2010 -2014. Elk programmapunt is gerelateerd aan geld. Het is van belang dat er overeenstemming is tussen het programmapunt en de financiële onderbouwing. Het is goed om met emotie, passie en elan, zoals de WG die voorstaat, zich in te zetten voor de gemeente. Politiek is in onze ogen veel meer dan louter technocratisch besturen. Maar tijd en geld zijn nu eenmaal onverbidelijke factoren, waarmee bij elk plan rekening gehouden dient te worden.

Minder inkomsten voor de gemeente, meer uitgaven voor de gemeente

De forse bezuinigingen van het kabinet slaan ook een fors gat in de Oldenzaalse gemeentelijke begroting. Lagere Rijksuitgaven hebben tot gevolg dat gemeenten aanzienlijk minder geld krijgen uit het Gemeentefonds. Daarnaast wordt de gemeente geconfronteerd met lagere inkomsten uit grondtransacties en bouwactiviteiten vanwege de malaise in alle vastgoedsectoren. De inkomstendaling treedt vooral op in de tweede helft van 2010-2014. De uitgaven zullen stijgen door een toename van het aantal mensen dat een beroep moet doen op een bijdrage van de gemeente in de vorm van een uitkering of een bijdrage in de vorm van een voorziening. Om de gemeentelijke financiën in de hand te houden zal er uitgegaan worden van een doordacht financieel plan waarbij mensen voor stenen gaan.

De opgebouwde sociale structuren moeten in stand blijven, maar er zal een pas op de plaats gemaakt moeten worden wat betreft de subsidieverstrekingen, het inhuren van externen en de personeelsformatie van de gemeente. Bij grote investeringsprojecten wordt continu de afweging gemaakt of deze noodzakelijk zijn, in welk tempo deze gerealiseerd dienen te worden en welke externe financiële middelen hiervoor aangehouden kunnen worden.

Creativiteit tonen en mensen bij elkaar brengen

Kortom: er breken financieel moeilijke tijden aan. Toch blijft de WG positief en gaat de verantwoordelijkheid van het besturen van de gemeente Oldenzaal niet uit de weg en geeft hierbij aan dat het gemeentebestuur in deze komende jaren nadrukkelijk als regisseur moet optreden. Een regisseur brengt partijen en mensen bij elkaar. De WG heeft bewezen hiertoe in staat te zijn. Het is immers niet alleen het geld dat mensen bij elkaar brengt. **Goed regisseren is een kwestie van overleg, gevoel, enthousiasme en vertrouwen!**